

היום שבו הותרה השבועה - מאה שנה להאחתת בלבור

וַיֹּאמֶר שָׁאֵן חֲגִים בְּחִדּוּשׁ חֲשׂוֹן? אִישׁ הַחִינּוּקׁ וְהַסּוּפֵר חֲגִי בְּנָךְ
אֲגַרְצִי רֹצֶה מְאוֹד שֶׁנְתַחַל לְחִגּוֹג בְּכָל שָׁנָה חָג לְאֻמִּי בִּיּוֹגְבָּחָנָן
• וּבִמְיוֹחֵד הַשָּׁנָה, בְּמִלְאַת מָאָה שָׁנִים נִסְתַּחַם שְׁהַתְּרַחֵשׁ
נִתְאַרֵּיךְ הַזָּהָה: הַצְּהָרָת בְּלִפְרוֹר • מַיְהִי הַלוֹדוֹד בְּלִפְרוֹר וְכַיְצֵד עַלָּה
לְפָתָח לְשָׁלְטוֹן. מַה גַּרְסֵם לְבָרִיטָנִיהָ לְנַסְחָה בָּאוֹתָה שָׁעָה אֶת הַחֲצָרָה
שְׁעַתִּידָה הָיָתָה לְשָׁנוֹת אֶת פְּנֵי המִזְרָח הַתִּיכְוֹן לְבָלִי הַכָּר, וּבְכָל
וְזַהֲוּ עד הַיּוֹם הַעֲרָבִים, הַיְהוּדִים וְכָמוּבָן הַבָּרִיטִים לֹא חְדָלִים לְעָסֹק
בְּעַמְּדָה אֶל-עַמְּדָה בְּעַמְּדָה בְּעַמְּדָה.

דר' חגיגי בז'ארצ'י: "כל הזמן טוענים
ונגדנו שההתיישבות ביהודה
ובבשורון מוגדרת לחוק הבינלאומי.
אלא שטויות. אולי זה בניגוד לחוק
הבינלאומי אם לוקחים בחשבון
את החלטת האו"ם, אבל לפיקו אותה
ההחלטה גם התיישבות בבאר שבע,
באשדוד, ברמלה, ביפו ו/cmdoc
בירושלים - נעשית בניגוד לחוק
ברג'ולאייטו"

בכל השיטה שבעין הים לירדן. זאת בוגרום להחלטת האו"ם, שונתנה ליהודים רק **55% מהשתה** שממערב לירדן • "זה חשוב", ממשיך חגי בן-ארציו, כי כל הזמן טוענים לנו גדרנו שההתישבות ביהודה ובשומרון מוגDATA לחוק הבינלאומי. **אלו שטויות.** אולי זה בוגרום לחוק הבינלאומי אם לוחמים בחשבונו את החלטת האו"ם, אבל לפי אותה החלטה גם ההתישבות בבדוא שבע, **בAshdod**, באשקלון, בקריית גת, **בלוד**, ברמלה, ביפו ככמובן בירושלים, **בגזרת**, בנരיה ובעכו - נועשית בוגרום לחוק הבינלאומי. הן הרי לא **כלולות** במדינתה היהודית על פי החלטת האו"ם • "לכן צריך להגיד את זה בחשווון ולא את **ט"ז בכסלו**. חיליה לנו להגיד את הצהרת האו"ם ולדבר עלייה, כי אז ידרשו מאנתנו לבצע אותה. אמנם, קיימת חשיבות לצ'ין גם אותה; ב-**ג'יגוריון** הקים את המדינה בעקבות החלטת האו"ם. **יתרכן** שבשלудיה לא **היה זוכה** לתמיכה בהחלטתו חז אפיקו בתוך היישוב • "בריטניה אמרה תחכשה כפועל להצהורה שהעניקה בתרע"ח", מודה בן-ארציו, והונפיקה את **הספר הלבן** השלישי של מקדונלד **בשנת 1939** שבittel אותה לעמשה, **הגביל** את **העליליה** לארץ ואת האפשרות של יהודים לוכשוו בה Krakow, אבל בריטניה מעולם לא **הצליחה** לשנות את ההחלטה חבר הלאומים. לעומת, היא **בגדה** בנו, אבל ההחלטה חבר הלאומים נשאהה תקפה ובריטניה לא **געעה בה** ל clue" • לפיכך אנחנו **חייבים** להודות כי זו בחשווון, משוכנע בו-ארציו, טו"ז בחשוון,

ז'בלפור ולOID ג'ORG' היו שייכים
לזרם שולי' שאחר כך גם נרדף,
לכון רוב האונגלייטים ברחו
לאמריקה, אבל בדרך נס בנקודה
אסומית הם נעשו ההנאה
הלאומית בבריטניה. כך נוצר חיל
זהודמנויות שדרכו נכנסת ההכרה
ירוגלאומית המוביל ליגוריות"

בריטניה שבה לسورה, אבל הלגיטימיות לציוויל
כבר ניתנה • הרצל לא העלה בדעתו התפתחות צואת.
אך אחד בעצם לא העלה על דעתו עשרים שנה קודם
לכן שבריטניה לא תיתן לנו את אוגנדה אלא את ארץ
ישראל. את ירושלים. את זה צריך לחגוג".

לען צוונתך

ארתוור ג'יימס בלפור היה כבר **מבוגר למד'** ובשלתיו הקוריוה הפוליטית שלו כהנפיק את ההצעה המפורסמת **כמציר החוץ** של בריטניה, **בן 69** כבר שועל ותיק בפוליטיקה הבריטית • במשך שלוש שנים כיהן בלפור גם כראש ממשלה בריטניה, בין 1902 ל-1905. זה היה בזמן שבריטניה, שעוד לא "עלגונת גאנטי" שטרם הגיעו להונגריה.

ארנון סגל

הציבור הרחב, אם בכלל זוכר את המאורע הזה, מכיר בעיקר את התאריך הלועזי שלו, **שנויים בנובמבר** • **1917** ● בארץ אפשר למצוא **כמה וכמה** וחוותות וכיירות בשם "ב' בנובמבר" לציין תאריך ההצהרה, אבל **בשם מקום** כמודמה לא זוכרים את י' בחשווון תרע"ח ● ציריך להבין את **מדדי הנס** שהתרחש', מסביר חגי בן-ארצי, ושולל מכלול וכול את הטענה שבטוטו של דבר **לא יצא כלום** מהצהרת בלפו, שכללות הכלול גם הבריטים עצם **התחשו לה**: "העובדת שהאימפריה הנוצרית **הגדולה בהיסטוריה**, אחרי אלפי שנים של תיאולוגיה וצריכות עמוקה, מכירה בזכות העם היהודי לחזור לבנות את **ביתו הלאומי** בארץ ישראל, היא מדמיימה. להצהרה זו הצליטו גם **צՐפַת איטליה** הקתוליות, ארצות הברית הפופוליטניות ובוטטו של דבר גם **רוסיה** הפרובוסלבית, ככלומר כל זרמי הנזרות. זה **בלתי נטאָס** ואירוע ייחיד במינו. ההשגה דאגה שברגע **הקריטי** זהה יינגן את האימפריה הגרמנית שני אונונגלייסטיים, ראש הממשלה לויד ג'ורג' ושר החוץ בלפו. זמן קצר אחר כך התמנה למפקד הצבא בארץ **הeneral אלנבי**, שגם הוא היה אחד ציונות גדול ● "הצהרות בלפו היויה בbijouter הבסיס להחלפת **חבר הלאומים** שהתקנס בתאריך המשמעותי **'ה'** באירן טר"ף (1920) בסזדרמו, אמיצה את הצהרת

עם "שוֹאָל לְהַקְרֵב" מדרינה בארץ **לא הסכמת האומות** • ההחלה
הבינלאומית המפורסמת יותר מהחלתה חבר
הלאומים", מוסיף בז'אנרץי, "היא זו שקיבלה האו"ם
ברא"ו גנדיותהן 1947, מ"ג. הדרת הדעת, ירושלים

14.89x39.34	2/2	עומד 7	עולם קטן	60796052-5
בנימין זאב הרצל - בקשר לציוונו - 80790				

שנתיים בנובמבר ● בערב פסח יצא בלפור **ברכבות** מצמח לדמשק, שבה היה ברור שיתקבל בהרבה פחות התહבות. מחשש לביטחונו, הוא הורד תחנה אחת לפני دمشق והועבר **למכונית** שהביאה אותו למולון "ויקטוריה" בעיר. בתחנת הרכבת בدمشق אכנן המתינו **המוני צועם** לבוא המנהיג הבריטי. כשהבינו ההמוניים שבבלפור אינם על הרכבת, נחרו לכיוון המלון בעיר. **כ-6,000 מפגינים** צרו על המלון וידו **לעברו אבנים**. לאחר עימות עם המשטרה, הגיע הצבא לפזר את ההפגנה. לאחר שפוזרו, השילכו שני מטוסים **פצצות עשן** מעל המלון, בלפור הוצאה ממנה והושע לביות ● ב-1930 החל בלפור לעולמו

מאה שנה, עדין מתוכחים

למרות מה השנים שעברו מאז הצעירה היה עדין מסעירה את הרוחות, לא רק בארץ הקודש אלא גם **בלונדון** ● מנהיג **מפלגת הליבורן** הבריטית הנוכחית, ג'רמי

קור宾, דחה הזמנה להשתתף באירוע ערבי חגיגת לציון מאה שנים להצעירה, שצפויה להתקיים בלונדון בנסיבות **בנימין נתניהו** וראש ממשלת בריטניה, **תרזה מיי** ● בחמאס בירכו על ההחלטה של קור宾, אולם הוסיף שעיל ממשלה בריטניה **להתנצל בפני הפלשינים** ולפנות אותן על השלכות ההצעה ● במשחת בריטניה עצמה כבר הבינו לפני כחיש שאי **בכוונות הבריטים** להתנצל על ההצעירה העתיקה היא: "ההצעה בלפור היא **אמירה היסטורית** שממשלת הוד ממלכתה לא מתוכננת להתנצל לגבי. אנו **גאים בחלקנו** ביצירת מדינת ישראל. המשימהبعث היא **לעודד מלחכים** לכיוון של שלום. ההצעה נכתבת בעולם של מעוצמות אימפריאליות מתחורות, במהלך מלחמת העולם הראשונה ובהודומי האימפריה העות'מאנית. בהקשר זה, יצירת מולדת בעבר העם היהודי בארץ שאליה היו לו **קשרים ההיסטוריים ודתיים** מה חזקים, הייתה המעשה **הנכון והמוסרי**, במיעוד על רക **מאות שנות ردיפה**, מסרו הדוברים ● הפלשינים לא אהבו את הדברים, ונשיא הרשות העליון **חזר וتابع** בנאומו האחרון בא"ם ממשחת מאין חזר לא **חלפה** מאה שנים – "لتunken את **חוסר הצדקה** שנגרם לעם הפלשיני כשופורסמה ההצעה בלפור שהבטיחה יהודים בית לאומי **בפלשתין** ● בין לבי, **סירוב** הגוף האחראי לניהול התעבורה בבירת אנגליה לפרסום **כרזות מלחאה** פלשטייניות בתהנות **הרכבת התתית** נגד ההצעה היא. יחד עם זאת, יתכן שהמודעות יוצבו **על גבי מוניות** בלונדון ● דבר הגוף הממונה על התעבורה אף הפנה את העיתונאים לסייע 2.3 בתקנון שלו, המתיחס ל"مسרים או דמיומים שקשורים לעניינים רגשיים או שינויים במחולקת", וכן עניינים שהם פוליטיים באופן חלקי ● בכരזות האנטישראליות נכתב שההצעה בלפור הייתה "הנסונית שהביאה את **האסון הפלשיני**", ומופיעים צילומים של מה שמתואר כ"**חימם השלויים** של האוכלוסייה הערבית בפלשtnיה" לפני הקמת מדינת ישראל ב-1948, ולצד תמונות שצולמו אחרי קום המדינה המתארות **"הרס ושכול** בקרוב העם הפלשtnי".

"כמה שבועות אחרי שבלפור מסר את מכתבו לבירון, ווטשילד", מסכם חגי בן-ארצי, "בנור שני של חנוכה, **כbsp;** הגנול אלבני את **ירושלים** ואמר לר' עוזיאל: 'באנן להחזיר את **ארץ הקודש** לבعلיה'. מי היה מעלה דבר כזה על דעתו? בזה **התקיימה הבהירחה שגאולה שלישית** תהיה במשפט העמים, ממש כמו בימי הבית השני. הרי **כך ניבא הגור'A** לתלמידיו" ● לרוגל המאורע הדרמטי הזה, אגב, שנתפס בדי יהודי ירושלים ממש **כבית המשיח**, חיבר המלחין **ארהם צבי אידלסון** מילים לחן עתיק של חסידי סדיgorה – **"הבה נגילה, הבה"**.

שבוע הבא, לקרהות חגיגות י"ז בחשוון, נפרשם כאן באופן בלעדי את פרק "הכרה המדינה בתנועה הציונית" על ההצעה בלפור מטעם "מגילת התקומה" שעתידה לצאת לאור بعد כמה שבועות, מאות ד"ר חגי בן-ארצי

בריטניה, כדי להביא את הממשלה האמריקני **לסיע להבריטניה** במהלך המלחמה העולם הראשונה

לא יודעים אם לשמה

לא כל היהודים צהלו למשמעות ההצעה. בספרו 'ר'ק לא מלחמת אחים' מתעד אבי, חגי סגל, את מאורעות יום שישי ה-17 בחשוון תרע"ח, עת הגעה

בשורות הגואלה של בלפור אל סבו וסבתו יוסף מלכה סגל ברומניה. "אחד

הימים **המאושרים**

בחיהם", כהגדרתו. "זה

היה يوم שישי", סיירה

לו סבתו, "כשבישלה

דגים לשבת. בעלה

בא הביתה, כלו גיל

ואושר, וסיפורו שמשתתת

בריטניה החיליטה לאפשר

לייהודים להקים **בית לאומי** בארץ ישראל.

היא נטשה מיד את עמדת

בשלון. צלייל גאולה

התגנו בלבבם. אחר

כךרצו רצוי לשתף שכן

יהודי בبشורה המשמחת.

הגב לተהמתם הוא **בקירות**, אפילו בניות

דאגה. האיש שאל אותם

אם **ממשלה רומניה**

תיאלץ עכשו את כל היהודים בתחוםו **לאזרז את מיטלטלים** ולהגור לפולשtnיה, והאם בריטניה הנארה תיתן יד **לזועעה שכזאת** ● "כשבא השיב בשלילה נמתה **חיזוק של הקלה** על פניו השכן. יוסף וריעתו נבכו מאד והלכו לביתו של אחד מנכבדי הקהילה, אבל גם הוא **לא נפל** על כתפיהם באושר.

בממשלה בריטניה עצמה כבר הבהירו לפניהם בחזי שנה שאין בכוונות הבריטים להתנצל על ההצעירה העתיקה היא: "ההצעה בפלור היא אמירה היסטורית שמשלת הוד ממלכתה לא מתכוונת להתנצל לגביה

'מיוחל טויבעס', אמר. מוחל טובות. יהודים **חמורים** סבר הצטופפו ברחובות ליד **עיתוני קיר** שבישרו על התמורה המדינית בח'י היהודים. במאץ נואש להפחית בהם מעט הדווה הלבישו סבא וסבתא את שרה ורחל בנותיהם הקטנות **בחזאיות כחולות** ובחולצות לבנות. הם הפיקדו בידיהם כרזות ניר שעליהן שורטט דגל התנועה הציונית, ושלחו אותן להתייצב ברחובות הומה באחד מרכזיו האוכלוסייה היהודית בבודפשט. **משמרות הודיה**. כשמוניהם שנה אחר כך ספירה לי דודה רחל בחזרה הצר בבית האבות בכרמל, שרוב העוברים ושבים **לא ירדו** לסוף דעתם של אמרגן האירע ורעדיתו. הם לא הבינו על מה ולמה השמחה הגדולה. מה כבר קרה?"

הערבים לא שכחו

בלפור ביקר בארץ הקודש בשנת 1925, והמוסלמים, שלא שכחו ולא **סלחו**, קיבלו את בואו בזעם ולא **התירו** לו לבקר בהר הבית. "על דבר אחד נumed בכל תוקף", ציטט ד"ר דותן גורן את אחד ממנהיגי המוסלמים באותה עת, "שלordon בלפור לא **יאיבך** את מקום המקדש, וכבר הודיעו לממשלה כי **לא נרשו** להיכנס לבית הזה **בשום אופן** ● אם בכל זאת זה יקרה, הסביר אותו מוסלמי בכיר, "לא יוכל להיות אחרים **למה שיתרחש**" ● רונלד סטורס, מושל ירושלים הבריטי באותה עת, **התKEEP** והסתפק בהבאת בלפור **לכנסיית הקבר**. בלפור גם הגיע באותו ביקור לטקס הפתיחה של **האוניברסיטה העברית** על הר הצופים. הוא הושע גם לביקורים **בקיבוצים** ובמושבות והתקבל בהם **בהתלהבות**, ובתל-אביב חנק רחוב שנקרו **עד היום זהה** על שמו. רחוב בלפור בירושלים, אגב, הרחוב שבו שוכן בית ר' הראש המפללה, קרי על שמו ● מנגד, בצד הערבי, **חאג' אמין אל-חוסיני**, המופתי של ערבי הארץ שמונה בידי הערבים בלפור עצם לתקפido, טרח מדי שנה לצין את יום ההצעה בלפור כיום של מהאה **ומלחמת חרומה** ב-1945, כפושע מלחמה נמלט בקהיר, ים **כל פרעות** היהודי מצרים ולוב ביום השנה להכרזה,